

Individuálna výročná správa

Obce Horný Tisovník

za rok 2023

Ján Kl'uka
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	4
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	5
5. Základná charakteristika obce	5
5.1. Geografické údaje	5
5.2. Demografické údaje	5
5.3. Ekonomické údaje	6
5.4. Symboly obce	6
5.5. História obce	6
5.6. Pamiatky	7
5.7. Významné osobnosti obce	8
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	8
6.1. Výchova a vzdelávanie	8
6.2. Zdravotníctvo	8
6.3. Sociálne zabezpečenie	8
6.4. Kultúra	9
6.5. Doprava	9
6.6. Hospodárstvo	9
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	9
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	10
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	11
7.3. Rozpočet na roky 2024 - 20256	12
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	13
8.1. Majetok	13
8.2. Zdroje krytia	13
8.3. Pohľadávky	14
8.4. Záväzky	14
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov	15
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	16
10.1. Prijaté granty a transfery	16

10.2. Významné investičné akcie v roku 2023	17
10.3. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	17
10.4. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	17
10.5. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	17

1.Úvodné slovo starostu obce

V roku 2023 sme zabezpečovali chod samosprávy obce tak, aby sme čo najviac uspokojili potreby našich občanov.

Tak ako aj v predchádzajúcich rokoch sme si podali niekoľko projektov na čerpanie prostriedkov z EU a štátneho rozpočtu. Prostredníctvom Úradu práce sociálnych vecí a rodiny sme zamestnávali 4 uchádzačov na § 54, ktorí vykonávali aktivačnú činnosť.

Touto cestou chcem poďakovať všetkým spoluobčanom, ktorí svojou prácou prispeli k zveľaďovaniu našej obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Horný Tisovník
Sídlo: Horný Tisovník 77
IČO: 00319953
Štatutárny orgán obce: starosta
Telefón: 045/5389911
E-mail: htisovnik@podpolanou.sk
Webová stránka: www.hornytisovnik.eu

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ján Kľuka
Zástupca starostu obce: Ján Melicherčík
Prednosta obecného úradu: -----
Hlavný kontrolór obce: Ing. Ivan Sivok
Obecné zastupiteľstvo: Ján Melicherčík, Ján Melicherčík, Jana Miková, Slavomír Šurina,
Stanislav Traksl.
Komisie: Ján Melicherčík, Ján Melicherčík, Jana Miková, Slavomír Šurina,
Stanislav Traksl
Obecný úrad: Jana Plátková, pracovníčka obce.

Rozpočtové organizácie obce: -----

Príspevkové organizácie obce: -----

Neziskové organizácie/Združenia/Nadácie založené obcou: -----

Obchodné spoločnosti založené obcou: -----

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Vízie obce: Zvýšenie kvality života občanov obce, posilniť služby.

Ciele obce: Zameranie sa na prevenciu ochrany životného prostredia a zvyšovanie enviromentálneho povedomia a kvality života.

5.Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1.Geografické údaje

Geografická poloha obce : Obec Horný Tisovník sa nachádza na strednom Slovensku v Banskobystricko kraji v okrese Detva. Obec je vzdialená od okresného mesta Detva 25 km a od mesta Zvolen 35 km. Obec leží v severozápadnej časti historického Novohradu, juhovýchodným smerom pod pohorím Javorie. Obec je zložená z dvoch častí – z časti Horný Tisovník a Dolný Tisovník, ktoré boli do r. 1990 samostatné obce. Obce sa zlúčili z dôvodu poklesu obyvateľstva. K obci patria roztúsené lazy Jasenová, Lešná, Strmé a Tisovské lazy.

Susedné mestá a obce : Obec Stará Huta, Obec Červeňany.

Celková rozloha obce : 3217 ha.

Nadmorská výška : v strede obce v časti Horný Tisovník je nadmorská výška 442 m, v časti Dolný Tisovník je 368 m, najvyšší bod má 1044 m n v.

5.2.Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : na 1 km² žije 6 obyvateľov.

Národnostná štruktúra : V obci žijú občania slovenskej národnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : je tu zastúpené evanjelické a katolícke náboženstvo.

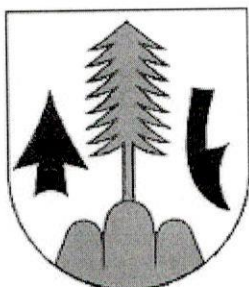
Hustota a počet obyvateľov: k 31.12.2023 bolo evidovaných 181 obyvateľov.

5.3.Ekonomické údaje

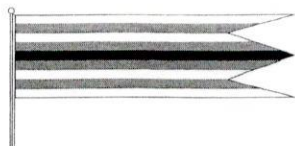
Vývoj nezamestnanosti : nezamestnanosť v obci má klesajúcu tendenciu.

5.4.Symboly obce

Erb obce:

Vlajka obce :

Pečať obce :

5.5.História obce

Prvá písomná zmienka je z roku 1548.
História: Územie súčasnej obce Horný Tisovník sa skladá z dvoch pôvodných katastrov samostatných sídiel Horný a Dolný Tisovník. Do roku 1990 to boli dve samostatné obce. Prvá, zatiaľ najstaršia správa, ktorá svedčí o existencii obidvoch sídel je z roku 1548. Obidve patrili, ako poddanské obce, dvom panstvám. Východná časť obecných katastrov podliehala panstvu Divínskeho hradu, západná hradu Modrý Kameň. Prirodzenú hranicu medzi nimi tvorila riečka Tisovník. Pôvodne vlastnil obidve panstvá rod Balašovcov. V roku 1686 získal divínske panstvo rod Zichy. Rozsiahly chotár obce Horný Tisovník bol oddávna bohatý na lesy a pastviny. Neobývané územie ako aj vhodné podmienky pre život prilákali na územie katastra nových osadníkov, ktorí v 17. a 18 storočí začali vytvárať nové osady – lazy. V roku 1836 mala obec Horný Tisovník 841 obyvateľov. Najvyšší stav obyvateľstva obec dosiahla počtom 1464

v roku 1910. Do roku 1950 poklesol na 880. V roku 2023 má (spojená) obec 181 obyvateľov. Začiatkom 70. rokov 19. storočia bol v obci zriadený obvodný notársky úrad, s matrikou. Kataster obce Dolný Tisovník, predtým zaberala zväčša orná pôda horského typu, lúky a pastviny, menej lesy. Obec mala v roku 1836 279 obyvateľov. Od toho roku začal počet obyvateľov postupne klesať. V roku 1950 tu žilo ešte 165 obyvateľov, potom demografický vývoj začal rapídne klesať, až ku koncu storočia došlo takmer k jej vyľudneniu, čo viedlo k zániku jej samostatnosti a k splynutiu s obcou Horný Tisovník.

Obyvatelia obidvoch obcí sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom horského typu, venovali sa tiež práci v lese, spracovaniu dreva a ostatným odvetviam domácej ľudovej výroby. S nástupom kapitalistického podnikania v 16. storočí majitelia panstiev začali zakladať na území oboch obcí pivovary a pálenice, v severnej časti hornotisovničieho katastra vznikla píla na vodný pohon (a nakoniec tam píla, po mnohých rokoch, stojí aj dnes). Potom tiež sklenená huta, ktorá zaznamenala najväčší rozkvet v 18. storočí (v dnešnej obci Stará Huta) a neskôr, v 19. storočí bola známa svojou produkciou nová sklenená huta (poblíž osady Blýskavica). Po ich zániku si obyvateľstvo obcí zachovávalo výrazne roľnícko-pastiersky charakter. Od 30. rokov 20. storočia nachádzala časť ľudí prácu v miestnych kameňolomoch, od polovice storočia tiež v lesnom hospodárstve, ďalší potom dochádzali za prácou do najbližších priemyselných podnikov.

5.6.Pamiatky

Horný Tisovník: rímskokatolícky neogotický kostol, postavený v r. 1755; evanjelický kostol, postavený v rokoch 1865 – 1867 na mieste schátralého staršieho dreveného kostolíka z r. 1784; vedľa neho tiež drevená zvonica s tromi zvonmi, vzácne kamenné náhrobné pomníky, diela miestnych ľudových majstrov z 2. polovice 19. storočia na starom evanjelickom cintoríne. Dolný Tisovník: zvon z roku 1696, pôvodne umiestnený v typickej drevenej zvonici ľudového typu; zachovanej dodnes, vzácne svojrázne kamenné náhrobné pomníky miestnych ľudových majstrov z 2. polovice 19. stor. v miestnom cintoríne.

Obec v roku 2006 pri príležitosti 460 výročia vzniku obce vydala monografiu o obci s názvom *Cez Tisovník vybíjaný chodník...*, ktorej autorom bol Pavol Martuliak; ako aj *CD nosič „V tom tisovskom potoce“*.

Obec a RNDr. Ján Aláč v roku 2011 obdržali cenu časopisu *Pamiatky a múzeá* za rok 2010 v kategórii „obnova“ za Revitalizáciu nevyužívaného cintorína so starými tufovými náhrobníkmi v Hornom Tisovniku.

V roku 2014 obdržala obec od Ministerstva životného prostredia SR a Slovenskej agentúry životného prostredia osobitné uznanie odbornej komisie za projekt „Obnova historickej pamäte miesta“ za „Znovuobjavenie historickej pamäte, identity a symbolov miesta v krajine prostredníctvom čítania odkazu minulosti“.

Obec v roku 2015 vydala monografiu *„Tu spočíva kvet, čo zanechal svet...“*, ktorej autorom bol Ján Aláč. Toto dielo získalo v súťaži *Najkrajšia kniha a propagačný materiál za rok 2015* 3.miesto v kategórii knihy o kraji a regióne.

V roku 2017 obdržala obec mimoriadnu cenu v súťaži *Dedina roka 2017*.

5.7.Významné osobnosti obce

Michal Miloslav Laciak (16.4.1826 Sirk, okr. Rožňava – 24.8.1904 Horný Tisovník) evanjelický farár a učiteľ, publicista a hudobný teoretik; *Prof. PhDr. Pavol Martuliak, CSc., profesor emeritus* (18.2.1939, Dolný Tisovník) dlhoročný univerzitný pedagóg UMB B. Bystrica, historik; *Doc.PhDr. Pavel Zdycha, CSc.* (15. sept. 1941, Dolný Tisovník) pedagogický pracovník TU Zvolen, historik.

6.Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1.Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí pre obec poskytuje:

- Základná škola Vígľaš, Slatinské Lazy
- Materská škola Vígľaš

Na mimoškolské aktivity je zriadené:

- Centrum voľného času Vígľaš, Slatinské Lazy

6.2.Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť pre obec poskytuje:

- Poliklinika n.o. Zvolen
- Nemocnica s poliklinikou Zvolen
- Lekár : MUDr. Poničanová

6.3.Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje : Obec Horný Tisovník nemá zariadenie sociálnych služieb.

6.4.Kultúra

Spoločenský a kultúrny život pre obec najbližšie zabezpečuje :

- Kino Zvolen

- Galéria Detva
- Múzeum v Modrom Kameni.

6.5.Doprava

Riešenie dopravy pre obec zabezpečuje:

- Autobusová doprava SAD ZVOLEN

6.6.Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- LESY TISOVNÍKY – ZVSL pozemkové spoločenstvo
- PÍLA JURAJ FURDÍK

7.Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14.12.2022 uznesením č.10/2022

Rozpočet bol zmenený jeden krát:

- zmena schválená dňa 20.06.2023 uznesením č. 14/2023

7.1.Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	93395	93910	105769,37	
z toho :				
Bežné príjmy	93395	93395	103688,92	
Kapitálové príjmy			366,00	
Finančné príjmy		515	1714,55	
Príjmy RO s právnou subjektivitou				
Výdavky celkom	93395	93910	104448,67	
z toho :				
Bežné výdavky	93395	93910	103248,67	
Kapitálové výdavky			1200,00	
Finančné výdavky				
Výdavky RO s právnou subjektivitou				
Rozpočet obce				

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:

- podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 7,01 % vo výške 3370,68 EUR
- daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 10,46 %
- komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 3,4 %
- z nájmu , ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 6,48 %

- v kapitálovom rozpočte:

- rozpočet: 0 EUR
- plnenie 366 EUR

- vo finančných operáciách:

- rozpočet: 515 EUR
- plnenie 1714,55 EUR

V roku 2023 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- v kapitálovom rozpočte :

- kúpa automobilu vo výške 1200 €

7.2.Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	103688,82
z toho : bežné príjmy obce	0,00
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	103248,67
z toho : bežné výdavky obce	0,00
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	440,15
Kapitálové príjmy spolu	0,00
z toho : kapitálové príjmy obce	366
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	1200
z toho : kapitálové výdavky obce	0,00
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-834
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-393,85
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ</i>	0,00
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)</i>	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	0,00
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	1714,55
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	0,00
finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	0,00
Rozdiel finančných operácií	+1714,55
PRÍJMY SPOLU	105769,37
VÝDAVKY SPOLU	104448,67
Rozpočtové hospodárenie obce	+1320,70
<i>Vylúčenie z prebytku</i>	
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)</i>	0,00
<i>Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver</i>	0,00
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	1320,70

7.3.Rozpočet na roky 2024 - 2026 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	105769,37	95654	95654	95654
z toho :				
Bežné príjmy	103688,82	95654	95654	95654
Kapitálové príjmy	366,00			
Finančné príjmy	1714,55			
Príjmy RO s právnou subjektivitou				

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	104448,67	95654	95654	95654
z toho :				
Bežné výdavky	103248,67	95654	95654	95654
Kapitálové výdavky	1200,00			
Finančné výdavky				
Výdavky RO s právnou subjektivitou				

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	616816,55	627739,80
Neobežný majetok spolu	604458,85	616432,02
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok		
Dlhodobý hmotný majetok	544290,47	544118,64
Dlhodobý finančný majetok	60168,38	72313,38
Obežný majetok spolu	11981,06	10931,14
z toho :		
Zásoby	56,44	16,84
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	4557,68	3288,56
Finančné účty	7366,94	7625,74
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	376,64	376,64

8.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	240159,09	246710,61
Vlastné imanie	195233,66	206952,85
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	195233,66	206952,85
Záväzky	8867,92	6861,09
z toho :		
Rezervy	900	900
Zúčtovanie medzi subjektami VS	674,57	0
Dlhodobé záväzky	487,13	506,75
Krátkodobé záväzky	4417,22	5454,34

9. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	99454,26	108884,79
50 – Spotrebované nákupy	20699,01	27603,31
51 – Služby	15100,9	17910,10
52 – Osobné náklady	52952,89	53084,09
53 – Dane a poplatky	126,48	145,32
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1368,67	1444,27
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	7476,07	6641,73
56 – Finančné náklady	1190,24	1455,97
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	540,00	600,00
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	104201,68	120603,98
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	3615,48	0,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	78234,47	82294,82
64 – Ostatné výnosy	9887,75	10432,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	660,00	900,00
66 – Finančné výnosy	0,00	12145,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	11803,98	14832,16
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	+4747,42	+11719,19

Hospodársky výsledok v sume 11719,19 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Bankové úvery a výpomoci	2389,00	0
Časové rozlišení	36057,51	32896,67

8.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4557,68	3888,56
Pohľadávky po lehote splatnosti		

8.4. Záväzky v EUR

Záväzky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Záväzky do lehoty splatnosti	4417,22	5454,34
Záväzky po lehote splatnosti		

10.Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1.Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
MV SR	Prenesený výkon EO	57,42
MV SR	Prenesený výkon matrika	2558,71
ÚPÚP	Prenesený výkon územné plánovanie	263,91
MDVaRR	Prenesený výkon – miestne a účelové kom.	7,52
MV SR	Prenesený výkon – Register adries	30,80
MV SR	Príspevok na starostlivosť o životné prostredie	19,25
MV SR	CO	96,55
MV SR	Zabezpečovanie volieb	1276,31
MV SR	Zabezpečovanie referenda	340,00
MH SR	Dotácia elektrina	2623,05
MV SR	Vojnové hroby	20,12
ÚPSVaR	§ 54	341,00
MF SR	Dotácia inflácia	3352,70
EF	Enviro	169,43

10.2.Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

Obec v roku 2023 kúpila osobný automobil v hodnote 1 200 €.

10.3.Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Investičné akcie budú realizované v závislosti od finančných možností obce Horný Tisovník.

10.4.Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.5.Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Zvýšené náklady na elektrickú energiu, uhlie či drevo majú negatívny vplyv na fungovanie a hospodárenie obce.

Vypracoval: Jana Plátková

Schválil: Ján Klúka

V Hornom Tisovníku dňa 29.1.2024

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke